

ANDREI BABITSKI

Enemics de Rússia?

No hi ha res nou, en el fet que les relacions entre les autoritats i els periodistes russos siguin difícils. Sempre han tendit a empitjorar. Malgrat tot, és necessari mostrar un punt positiu. Molts es pensaven que Vladímir Putin començaria, després de la seva victòria electoral, a reprimir les llibertats democràtiques i que el periodisme en seria la primera víctima. Fins ara això no ha passat, i que aquest augment de repressió no s'hagi esdevingut s'explica de maneres diferents.

Hi ha qui considera que Vladímir Putin, pragmàtic com qui més, ha calculat les conseqüències negatives d'una lluita radical contra la democràcia. N'hi ha, en canvi, que estan segurs que, al nou president electe, li manca confiança en ell mateix, però que conserva l'afecció als mètodes i als principis de direcció autoritaris, i que, a poc a poc, sense pressa, va muntant els mecanismes de l'administració repressiva.

En tot cas, la situació dels periodistes a Txetxènia empitjora cada dia que passa. Mirant-ho objectivament, una de les funcions addicionals de la guerra de Txetxènia és la comprovació de la impunitat que protegeix tota la gamma d'infraccions dels drets humans, entre les quals hi ha les limitacions del dret del periodista de complir les seves obligacions professionals.

Avui dia els reporters russos i estrangers no tenen, de fet, cap possibilitat de treballar directament a la zona de conflicte, si no comparteixen el punt de vista oficial de les autoritats militars i polítiques. De fet, ni la possessió de les credencials necessàries, la manca de les quals, a mi, em van reprotxar, no dóna cap mena de garantia al periodista de poder entrar al territori de la república txetxena.

Al corresponsal de l'agència France Press, Nikolai Topuria, el centre de premsa del Grup de les Forces Federals li va denegar fa poc la petició de participar en el viatge oficial a l'àrea de les accions militars, pel fet que valorava de forma incorrecta les accions de les tropes federals a Txetxènia.

Aquesta pràctica de les relacions entre els militars i els periodistes és molt freqüent, però no se'n sap gaire cosa. Gràcies a Vladímir Putin, els militars consideren que els meus col·legues, corresponsals de Ràdio Liberty, són "traïdors" i enemics de Rússia. Als treballadors de les corresponsalies del Caucas del Nord, Oleg Kúskov, Iuri Bàgrov i Jasin Radúiev, no solament els van prohibir d'aparèixer a Txetxènia, sinó que els van denegar fins i tot la informació oficial del centre de premsa militar. En general, els periodistes que no comparteixen el punt de vista oficial penetren en el territori de Txetxènia esquivant les normes oficials, arriscant

la vida i pagant enormes suborns. Les publicacions de tots els periodistes són severament controlades.

A Vladikàvkaz s'ha creat un gran regiment estructural que examina tots els materials que apareixen als mitjans de comunicació, tant russos com estrangers, i que els valora des del punt de vista de la fidelitat a la versió oficial de les accions militars. Menysprear les prohibicions oficials des del principi de la guerra ha estat l'única alternativa de les persones que apleguen informació independent sobre Txetxènia.

En el meu cas, les autoritats em van prohibir totalment l'exercici de la meua activitat professional. Estic sota investigació judicial, oberta per una acusació criminal, tinc els moviments limitats i no puc sortir de Moscou. Ja fa més de dos mesos que visc sense cap document identificatiu,

l'expedició dels quals em neguen per motius diversos. Cap de les persones que m'han privat de llibertat, que van participar en el meu segrest i van provar de deportar-me d'amagat a l'estranger, no ha estat castigada. Tampoc no tinc esperances que es faci cap mena d'investigació objectiva i independent.

Malgrat tot, la meua situació podria ser considerada prou bona, perquè el meu cas ha cridat l'atenció de tot el món. Els meus col·legues que no tenen la possibilitat de comptar amb un suport tan significatiu poden convertir-se en víctimes d'una arbitrarietat maquiavèlica. La impunitat dels càrrecs oficials després de la seva participació en els greus crims que van cometre contra la meua persona és la confirmació millor de les meves paraules. A mi, em sembla que entre les principals demandes

que es presenten a les autoritats russes hi ha de figurar la condició obligatòria de la concessió del lliure accés dels periodistes al territori de les accions militars a Txetxènia. A part això, els òrgans directius russos haurien de tenir l'oportunitat d'establir unes relacions més civilitzades amb els mitjans de comunicació.

Per al nou poder rus, aquesta seria la millor manera d'obtenir una mínima credibilitat pel que fa al respecte dels fonaments de la democràcia.

Moscou, maig del 2000.

Salutació del periodista Andrei Babitski a les Jornades "La llibertat de premsa al món. Periodistes en perill, periodistes a l'exili", fetes a Barcelona del 3 al 5 de maig de 2000.